

УДК 069.51:929.52(477.83/.86) Бруницькі
DOI <https://doi.org/10.15407/nz2026.02.376>

КОСТЯНТИН-ВЛАДИСЛАВ БРУНИЦЬКИЙ (1861—1937) — КОЛЕКЦІОНЕР

Микола ЗАКУСОВ

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-4299-3681>
аспірант, Дрогобицький державний
педагогічний університет імені Івана Франка,
кафедра всесвітньої історії та спеціальних
історичних дисциплін,
вул. Лесі Українки, 46, 82100, м. Дрогобич, Україна,
e-mail: zakusovg@gmail.com

Мета статті — вивчення колекціонерської діяльності та мистецьких вподобань баронів Бруницьких, верифікація складу збірок Костянтина-Владислава Бруницького (Konstanty Władysław Brunicki) на прикладі збірки живопису. Предмет дослідження — практика приватного колекціонування представників роду Бруницьких як важливої складової їхньої культурної репрезентації та стратегії утвердження в статусі еліти Галичини кінця XIX — початку XX ст. На прикладі зібрань у маєтках Великого Любена та Львова проаналізовано характер формування мистецьких колекцій і тяглість традицій. Відзначено специфіку, структуру та роль колекції в особистісному просторі, а також її значення для музейного середовища міжвоєнного Львова. Особливу увагу приділено ролі Бруницьких у збереженні пам'яток старовини, а також їхньому внеску в інтелектуальний розвиток регіону. Розглядається трансформація приватної колекції з інструменту родинного престижу на публічно значущий культурний капітал. Колекціонерські практики Бруницьких (зокрема збирання творів західноєвропейського живопису, антикваріату та формування приватних книгозбірень) інтерпретуються як спроби інтеграції локальної еліти в загальноєвропейський культурний контекст. *Методологічну основу* дослідження склали міждисциплінарні принципи, які передбачають залучення методів і підходів із суміжних галузей знань (мистецтвознавства, музеєзнавства, психології). Використано загальнонаукові історичні, спеціальнонаукові (принцип колекціонерських студій) методи.

Ключові слова: Бруницькі, колекціонування, меценатство, Галичина, культурна ідентичність, художні зібрання, маєткова культура.

Mykola ZAKUSOV

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-4299-3681>
PhD student,
Drohobych Ivan Franko State
Pedagogical University,
46, Lesia Ukrainka Str., 82100, Drohobych, Ukraine,
e-mail: zakusovg@gmail.com

KOSTIANTYN-VLADYSLAV BRUNYTSKYI (1861—1937) — A COLLECTOR

The article examines the private collecting practices of the Brunytski (Brunicki) family as a vital component of their cultural representation and strategy for consolidating their status within the Galician elite during the late 19th and early 20th centuries. Using the examples of collections in the estates of Velykyi Liubin and Lviv, the study analyzes the nature of art collection formation and the continuity of traditions. It highlights the specificity, structure, and role of the collection within personal space, as well as its significance for the museum environment of interwar Lviv.

The methodological framework of the research is based on interdisciplinary principles, involving methods and approaches from related fields of knowledge (art history, museum studies, and psychology). General historical methods and specialized scientific approaches (principles of Collection Studies) were applied.

As a result, the peculiarities of the collection formation process, their composition, thematic focus, the fate of the holdings, and the network of artistic contacts are traced.

Special attention is paid to the role of the Brunytski family in preserving antiquities and their contribution to the intellectual development of the region. The article considers the transformation of a private collection from a tool of family prestige into publicly significant cultural capital. The collecting practices of the Brunytski (particularly the acquisition of Western European paintings, antiques, and the formation of private libraries) are interpreted as an attempt to integrate the local elite into the broader European cultural context.

The study allows for the reconstruction of the fate of the family's artistic heritage, most of which was dispersed or lost as a result of the World Wars, Soviet nationalization, and the displacement of cultural property.

Keywords: Brunytski (Brunicki), collecting, patronage of the arts, Galicia, cultural identity, art collections, estate culture.

Вступ. У сучасній історіографії особливого значення набуло застосування підходів і методів «нової сімейної історії». Бо в умовах відсутності державності родина ставала єдиною системою, що зберігала та продукувала основні цінності. Відтак сімейна історія є інструментом дослідження не лише суспільно-політичних процесів, а й культурно-мистецького розвитку.

Осмислення феномену родинної історії на прикладі Галичини буде неповним без вивчення внеску представників роду Бруницьких у культурно-мистецьку сферу — колекціонування предметів старовини та мистецтва, підтримка митців та музейних закладів. Особливе місце у благодійницькій діяльності родини Бруницьких займало цілеспрямоване збиральництво творів мистецтва, підтримка митців, виділення коштів на різноманітні мистецькі проекти.

Спеціального дослідження колекціонерських зацікавлень родини Бруницьких досі немає. Побіжний огляд збірок Костянтина Бруницького за матеріалами інвентаря його зібрання зробила Світлана Хавалко в контексті вивчення формування фондів та експозиційної діяльності Львівського історичного музею, однак допустилася поширеної помилки, пов'язаної з родоводом, сплутавши батька і сина Бруницьких. Пошуки аматорів-краєзнавців не додали ясності як в питаннях генеалогії родини, так і приналежності збірок. Долю предметів музейного значення з родинної колекції, які потрапили до львівських фондосховищ, спробували прослідкувати Мацей Матвіюв (Maciej Matwijów) і Роман Дзюбан.

Мета статті — вивчення колекціонерської діяльності та мистецьких вподобань баронів Бруницьких, верифікація складу збірок Костянтина-Владислава Бруницького (Konstanty Władysław Brunicki) на прикладі збірки живопису.

Методологічну основу дослідження склали міждисциплінарні принципи, які передбачають залучення методів і підходів із суміжних галузей знань (мистецтвознавства, музеєзнавства, психології). Використано загальнонаукові історичні, спеціальнонаукові (принцип колекціонерських студій) методи.

Основна частина. Відомий колекціонер Костянтин-Владислав Бруницький (1861—1937) народився 8 листопада 1861 р. у будинку № 6 на площі Фердинанда середмістя Львова в родині барона Костянтина-Ігнатія Бруницького (1820—1890) і

Гелени Корвін-Шимановської (1835—1914), доньки власника Слотина (нині — частина м. Ряшева, Підкарпатське воєводство) Маврикія Корвін-Шимановського (1797—1879) та Анни Зависької (1803—1881) [1, арк. 64] (іл. 1, 2).

Костянтин-Владислав був онуком власника Залицьиків Петра Бруницького (1779—1838) і Барбари Фалькенфельд (1775—1850) [2, арк. 20 зв]. Його старший брат Адольф-Маврикій Бруницький (1857—1941) успадкував родовий маєток Великий Любінь, який родина баронів Бруницьких придбала 1849 р., і мешкав там разом із дружиною Марією Валліс (1859—1942), донькою фельдмаршал-лейтенанта Йозефа-Олівера Валліса фон Карігмейна (Joseph Olivier Graf von Wallis, Freiherr von Carrighmain, 1821—1887) й Софії Корвін-Шимановської (1825—1907), рідної сестри Гелени. Серед знайомих Бруницьких був кронпринц Рудольф Габсбург (1858—1889). Відзначимо, що Адольфу дісталися навіть особисті речі кронпринца — мисливський корделяс та срібний портсигар.

Іл. 1. Костянтин-Владислав Бруницький. Фото. Джерело: [10]

Іл. 2. Горовіц Армін. Портрет Костянтина Бруницького. Джерело: Пінчевська Б.М. Творчість єврейських художників Східної Галичини 1900—1939 років. Корсунь-Шевченківський: Всесвіт, 2011

Палац Бруницьких у Великому Любені описав Роман Афтанази (Roman Aftanazy), відзначивши декор у стилі епохи Людовіка XV, інтер'єри, меблі та бібліотеку. Він твердив, що частину предметів із власної приватної колекції привіз Александр Водзіцький, чоловік Марії Бруницької, однієї з доньок Адольфа. Зокрема, йдеться про груповий портрет дітей Яна III Собеського кінця XVII ст. [3, s. 356—361]. Палац 1909 р. реконструювали архітектор Ян Шульц і скульптор Петро Гарасимович. На ризаліті над головним входом родові герби Бруницьких і Валлісів¹.

Провідною мистецькою організацією Галичини на зламі століть було Товариство прихильників красних мистецтв (далі — ТПКМ) (Towarzystwo Przyjaciół Sztuk Pięknych) у Львові, що діяло в 1868—1939 рр. та об'єднувало поціновувачів мистецтва. Товариство займалося організацією виставок та матеріальною підтримкою митців. Одразу після створення до нього вступив маршалок Львівської повітової ради Костянтин-Ігнатій Бруницький. На шостій виставці Товариства 1873 р. він представив три власні роботи: «Голова старця» (рисунок, копія), пастельні жіночий та чоловічий портрети, які були у власності Людвіка Братковського [4, s. 10]. Тож формуван-

¹ В популярній літературі останній часто плутають з гербом родини Шимановських.

ня інтересу до мистецтва і колекціонування в синів Костянтина-Ігнатія відбулись в період дитинства на фоні реалізації пізнавальних, а також частково психокомпенсаторних функцій.

Згідно зі статутом, метою ТПКМ, яке певний час діяло спільно з Краківським на правах Львівської Репрезентації, було піднесення образотворчого мистецтва та пробудження зацікавлення до нього; надання моральної та матеріальної підтримки митцям — живописцям, скульпторам та архітекторам. Водночас ТПКМ мало б збирати, закупаючи за власний рахунок роботи польських художників, а також інших митців, які народилися в Галичині. Для експонування творів у Львові мали створити галерею.

З 1895 р. ТПКМ відновило автономну діяльність на чолі з Владиславом Лозінським (1843—1913), а з 1904 р. організувало простір для експонування в будівлі Львівського промислового музею, де галерея займала кілька кімнат.

В різні періоди членами ТПКМ були представники родини: Адольф Бруницький, Юзеф Бруницький (Бережниця), Юліан-Мар'ян Бруницький (Підгірці), Ядвіга й Северин Бруницькі (Заліщики). Вони купували твори мистецтва в антикварів, на аукціонах та безпосередньо в митців. Відомо про придбання Бруницькими на початку 1890-х рр. таких робіт: «Одаліска» Мечислава Рейзнера (1861—1941), «Лісовчики» Владислава Шернера (1836—1915), «Відпочинок» Гуго Корнбергера, «Рибальські човни» Леонтини фон Літтров.

Знаємо, що в 1890-х рр. Костянтин-Владислав Бруницький профінансував один з вітражів з правого (південного) боку Латинського кафедрального собору у Львові на тему «Святі Костянтин і Олена» за проектом художника Юліана Макаревича (1854—1936) [5, с. 75]. Вибір святого очевидний. Цікаво, що в колекції барона була робота П'єра Сублейра «Хрещення імператора Костянтина», що засвідчує особливий інтерес до постаті духовного покровителя.

У 1903 р. відбулася перша персональна виставка робіт Яцека Мальчевського в ТПКМ. Частину робіт надали колекціонери Петро Добжанський та граф Едвард Рачинський. Загалом долучилися понад 30 шанувальників творчості Мальчевського [6].

Незадовго до виставки з художником близько познайомилася дружина Станіслава-Якуба Баля Ма-

рія Баль, уроджена Бруницька (1879—1955), донька Северина Бруницького (1846—1902) та Ядвіги-Марії-Кріспіни Загорської (1852—1882), яка 13 років була натхненницею Мальчевського. Власне в колекції Костянтина-Владислава Бруницького зберігалися три живописні роботи Яцека Мальчевського: «Автопортрет з музою» 1904 р., «Автопортрет з музою» 1905 р., «Христос і самарянка»², для яких позувала Марія Баль. Ще одна робота художника «Портрет Людвіка Желенського» присвячена приятелю Бруницького³ (іл. 3, 4).

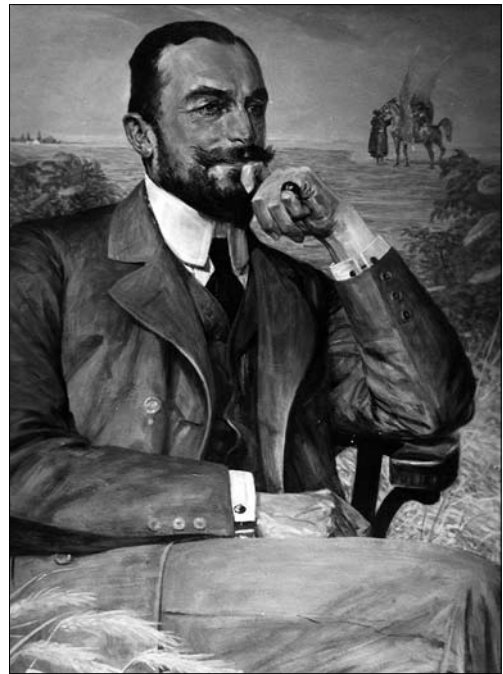
Відомо, що в збірці Костянтина-Владислава Бруницького було 38 творів відомих художників, таких як Анджей Грабовський (1833—1886), Леопольд Горовіц (1838—1917), Армін Горовіц (1880—1965)⁴, Дамази Котовський (1861—1943), Ян Матейко (1838—1893), Франческо Солімена (1675—1747), Ян Морачинський (1808—1870), Северин Бещад (1852—1940), Леонтина Камілла фон Літтров (1860—1925), Юзеф Крашевський (1812—1887), Йоганн-Моріц Ругендас (1802—1858), Камілла Розенфельд (1875—1942) [7, с. 151—154; 8, с. 13].

У Львівському музеї історії релігії зберігається картина «Аврора» з колекції Костянтина Бруницького, передана Львівською картинною галереєю 1961 р. Це копія фрески Гвідо Рені «L'Augoа 1614 р. Богиня світанку одягнена в золотисті шати, оповита хмарами. Поруч з Авророю зі смолоскипом в руках летить Фосфор. Позаду богині, на квадризі — бог світла Аполлон. Семеро жінок довкола символізують години. На звороті картини старі інвентарні номери «ЛІМ Ж-2018, Ж-2099/Львів ОКГ» та напис чорною фарбою: «К. Brunicki». На підрамнику наклейка «15 sierp 1940 Br 12/I V 557», яка засвідчує передачу картини до профільного музею [9].

² Детальніше: Naake M. *Obraz jako metafora. Hermeneutyczne ujęcie obrazu «Chrystus i Samarytanka» Jacka Malczewskiego (1912)*. *Biuletyn Historii Sztuki*. 2023. № 85 (4). S. 69—82. URL: <https://doi.org/10.36744/bhs.1762>

³ Людвік Желенський (Ludwik Żeleński, 1870—1940) — спортивний діяч, один із засновників Польського футбольного союзу і Кубка Желенського. Син Станіслава Желенського і Марії Гостковської.

⁴ Армін Горовіц — живописець, графік. Син художника Леопольда Горовіца.

Іл. 3. Мальчевський Яцек. Портрет Людвіка Желенського. Джерело: [12]

Іл. 4. Мальчевський Яцек. «Христос і самарянка». Джерело: [12]

Бездоганне управління маєтками дозволяло отримувати чималі доходи [10, с. 5, 6].

Спершу Бруницький володів у Львові будинком № 3 на розі Марійської площі і вул. Сенкевича (колишні площа Фердинанда і вул. Гоффманська; нині — площа А. Міцкевича і вул. М. Вороного. — М. З.), який успадкував від батька. На

Іл. 5. Розенфельд Камілла. Вид вілли Бруницького. URL: <https://esu.com.ua/article-886890>

Іл. 6. Котовський Домази. Портрет Адольфа Бруницького. Джерело: [12]

Іл. 7. Матейко Ян. «Хасан топить невірну дружину». Джерело: [12]

початку ХХ ст. там навіть розмістили читальню родини Альтенбергів.

1908 р. краківський архітектор Ян Орловський виготовив проєкт чиншової кам'яниці для барона на цій ділянці [11, арк. 1—13]. Але до будівництва справа не дійшла, а 1912 р. Костянтин-Владислав Бруницький придбав віллу по вулиці Технічній, де мешкав до смерті. Будівля за № 2 у стилі історизму з елементами французького неоренесансу збудована за проєктом Альфреда Каменобродського 1889 р. добре підходила для розміщення колекції. Її реконструкцію провів уже згаданий Ян Шульц (іл. 5).

Іл. 8. Горовіц Леопольд. Портрет Гелени Бруницької. Джерело: [12]

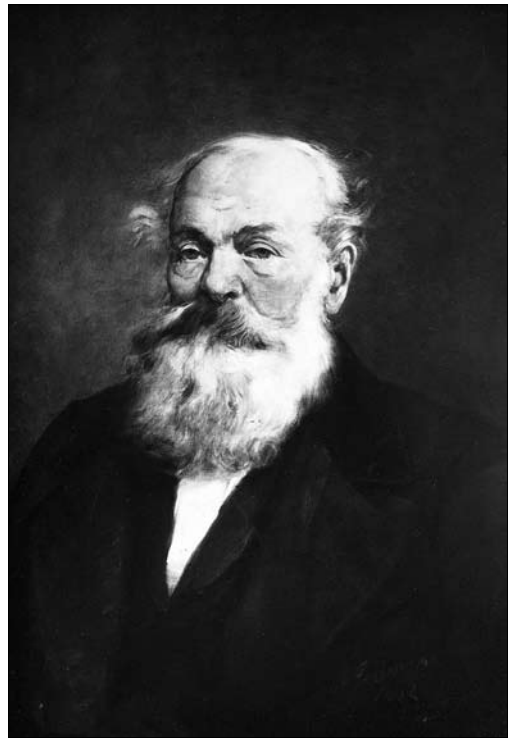
Сходову клітку прикрашав класичний репрезентативний вітраж розміром 95 x 195 см. Розділений горизонтальною і вертикальною віконними тягами на чотири частини та зібраний з ромбовидних мо-

дулів безбарвного молірованого скла. По периметру вітраж окантований зеленою вузькою смугою [5, с. 205].

Ще одним придбанням стала Вілла Бруницьких (Villa Brunicki) в Абазії на Адріатичному узбережжі⁵. Краєвид цієї вілли, як припускаємо, роботи Леонтини Камілли фон Літтров, прикрашав одну з кімнат львівського будинку Бруницького. Вілла після смерті Бруницького опинилась у власності Мечислава Пінінського⁶.

Для популяризації колекції виготовлено три блоки поштівок, що ілюструють наповнення збірки барона Бруницького. Кожен блок складається з восьми поштівок. На них зображено: картину Яна Матейки «Хасан топить невірну дружину» — пейзажно-фігуративний твір, що є рідкісним зразком творчості художника в цьому жанрі; живописні портрети Адольфа та Гелени Бруницьких, які виконали Дамизи Котовський і Леопольд-Стефан Горовіц; автопортрети Яцека Мальчевського; портрет музиканта Червінського пензля Анджея Грабовського. На інших восьми поштівках представлено скульптуру, живописне полотно «Лицар і Венера», вітрини з порцеляновим і скляним посудом, набір бронзових канделябрів. На поштівках ще одного блоку зображені деталі інтер'єрів кімнат палацу: камін, канделябри, годинники, порцеляна, живописні і графічні роботи на стінах, скульптурні твори на колонах, комод, заставлений підсвічниками, порцеляною фігуркою і чашками з блюдцями [12] (іл. 6, 7, 8, 9).

Помер Костянтин-Владислав Бруницький 13 грудня 1937 р. від пневмонії [13, арк. 94]. Свою колекцію він заповів місту, оскільки не залишив спадкоємців. В його будинку функціонував самостійний відділ Національного музею імені Короля

Іл. 9. Грабовський Анджей. Портрет Червінського. Джерело: [12]

Яна III «Збірки барона Костянтина Бруницького». Вже в лютому 1938 р. провели інвентаризацію експонатів за дорученням доктора Островського⁷.

Колекція Костянтина-Владислава Бруницького налічувала 1510 одиниць зберігання і містила: 629 порцелянових виробів, 226 гравюр та кілька англійських кольорових «мецо-тинто», 195 предметів з кристалю та скла кінця XVIII ст., 30 бронзових і 12 срібних ужиткових предметів. До збірки також входили 10 зразків скульптури: погруддя молодій жінці флорентійської роботи, бронзова фігура Наполеона I на коні, гіпсова робота Мар'яна Спіндлера (1890—1941) «Задуманий», фігура «Амазонка на коні у боротьбі з левом», дві цинкові фігури воїнів в обладунках, два мармурові бюсти, китайська фігурка зі слонов'ячої кістки. Також годинники, меблі, предмети побуту, тканини й гобелени (іл. 10, 11).

Привертають увагу два годинники. Золотий годинник, якого подарував Тадеуш Костюшко 19 серпня 1794 р. в таборі під Варшавою Юзефу Вітковському. А також оздоблений перлами золотий годинник, який отримала в подарунок княгиня Лович Жанетта

⁷ Опис «Inwentarz zbiorów Kost. Brunickiego. Lwów, 1938» зберігається в Науковому архіві Львівського історичного музею.

⁵ Опатія (італ. Abbazia; нім. Sankt Jakob) — курортне місто в Хорватії, на північному сході півострова Істрія, на березі затоки Кварнер Адріатичного моря. Нині у віллі готель «Marimare».

⁶ Мечислав Міхал граф Пінінський (1895—1945) — військовий діяч, власник кількох маєтків і вілли Бруницьких. Усиновлений дядьком, колишнім намісником Галичини проф. Леоном графом Пінінським. З листопада 1942 до кінця квітня 1945 р. використовував віллу як конспіративну квартиру для кур'єрів Армії Крайової на маршруті між Польщею та Ватиканом (Мечислав Пінінський був зведеним братом дружини генерала Тадеуша Бур-Коморовського).

Іл. 10. Титульна сторінка комплекту поштівок. Джерело: [12]

Іл. 11. Збірка Костянтина Бруницького. Джерело: [12]

Грудзинська (1795—1831), друга дружина великого князя Костянтина Павловича (1789—1831) з відповідною дедикацією французькою мовою.

Аналізуючи зображення вдалося виявити герб дворянського роду Цитинських на одному із стільців. Особливої уваги варта колекція порцеляни та скла.

Після Першої світової війни доволі популярним було захоплення книгами. Виникнення об'єднань книголюбів — це характерна риса польського бібліофілства міжвоєнного періоду. У 1921—1927 рр. організували 11 товариств книголюбів. Координатором і сполучною ланкою між окремими товари-

ствами була Головна бібліофільська рада, заснована у 1925 р. на I З'їзді польських бібліофілів, що відбувся у Кракові. Того ж року в березні створили Товариство любителів книги у Львові (*Towarzystwo Miłośników Książki we Lwowie*) на зразок подібних об'єднань, що вже існували у Варшаві, Кракові, Познані та Парижі, яке збило понад 50 членів. Вступний внесок до Товариства становив 15, а щомісячний — 3 злотих. Заяви членів приймав скарбник Товариства Рудольф Менкідзький у приміщенні Національного музею ім. Короля Яна III. Костянтин Бруницький одразу вступив до Товариства.

В інвентарі 1938 р. описано лише 183 книги з бібліотеки барона. Решта, переважно белетристика, на той момент вже перебувала у приміщенні Промислового музею на вул. Гетьманській, як невідома до інвентаря і неоправлена. Загалом книгозбірня барона Бруницького мала 3000 томів французької та англійської літератури, а також кілька стародруків [14, с. 15; 15, с. 423].

З приходом радянської влади почався розподіл музейних збірок Львова. Будівлю по вулиці Технічній зайняли військові та протягом години наказали виселити мешканців; антикварні меблі, порцеляну та кристаль привласнили для особистого користування, а незручні для вжитку частини облаштування та колекції відправили на горище [16].

Про долю музею Бруницького йшлося 26 листопада 1939 р. на засіданні Комісії по охороні пам'яток культури при Тимчасовому управлінні по Львівській області [17, с. 7]. 34 картини, 13 рисунків, 6 мініатюр, 81 гравюра наприкінці квітня 1940 р. перебували у відділі західноєвропейського мистецтва Львівської державної картинної галереї [17, с. 68]. 219 творів графіки галерея передала до ЛфБАН УРСР [18, с. 591]. 128 скляних виробів потрапили до Музею художнього промислу 1 лютого 1940 р. [20, с. 26].

Врешті, робота Яна Матейки «Втоплена в Босфорі. Хасан топить невірну дружину» з колишньої колекції Костянтина Бруницького передана до Вроцлава 1946 р. і нині зберігається в Національному музеї [18, с. 102]. Але більша частина живописних творів все таки залишилася у фондах музеїв Львова (табл. 1).

Окремого дослідження потребує стан збереження колекції графіки.

Таблиця 1

Окремі предмети з колекції Костянтина Бруницького

1.	Горовіц Армін. Портрет Костянтина Бруницького. 1904 р. Полотно, олія. 99,5 x 89,5 см	ЛНГМ Ж-1713
2.	Горовіц Армін. Портрет Костянтина Бруницького. 1909 р. папір, крейда	ЛНГМ
3.	Мальчевський Яцек. Автопортрет з музою, 1904 р. Дерево, олія, 47,5 x 57,7 см	ЛНГМ Ж-1956
4.	Мальчевський Яцек. Портрет Людвіка Желенського, 1912 р. Картон, олія, 92 x 72,5 см	ЛНГМ Ж-154
5.	Мальчевський Яцек. Христос і самарянка, 1912 р. Фанера, олія, 92 x 72,5 см	ЛНГМ Ж-153
6.	Мальчевський Яцек. Автопортрет з музою., 1905 р. полотно, олія, 120,5 x 60,5 см	ЛНГМ Ж-1584
7.	Сублейра П'єр. Хрещення імператора Костянтина, полотно, олія, 45 x 54,5 см	ЛНГМ Ж-1460
8.	Погруддя молодої жінки флорентійської роботи. Різьба, алебастр, 66 x 41 x 36 см	ЛНГМ С-I-299
9.	Котовський Домази. Портрет Адольфа Бруницького	ЛНГМ
10.	Горовіц Леопольд. Коперник	
11.	Горовіц Леопольд. Портрет Гелени Бруницької, 1895 р. Полотно, олія, 155 x 102,5 см	ЛНГМ Ж-1595
12.	Матейко Ян. Хасан топить невірну дружину. Дерево, олія. 1880, 88 x 134	Muzeum Narodowe we Wrocławiu MNWr VIII-22
13.	Грабовський Анджей-Броніслав. Портрет Червінського, 1880	ЛНГМ
14.	Літтров Леонтина-Камілла. Вілла Бруницьких Аббазія, 1910	
15.	Саар Карл. Портрет невідомого. 1836 р. Слонова кістка, акварель. 3,6 x 2,8	
16.	Розенфельд Камілла. Вілла Бруницьких, папір на картоні, олівець 1930-ті рр.	ЛНГМ Г-V-375
17.	Невідомий автор. «Аврора»	Львівський музей історії релігії

Джерело: авторське опрацювання

Висновки. Отримані відомості про колекційні практики барона Костянтина Бруницького доводять, що його інтерес до мистецтва диктувався як сформованими родинними цінностями, так і власними естетичними потребами. Колекціонерська діяльність включала організаційну та музейну складові, які формувалися під впливом тогочасних інтелектуальних тенденцій і контактів з мистецьким середовищем. На них відбивалися ціннісні мотивації та духовні орієнтири суспільства, інтереси та смаки оточення.

Важливим було маркування соціального статусу власника. Склад малярської колекції Бруниць-

кого відображає не лише естетичні вподобання, але й характер його особистих контактів. Замовлені або придбані ним картини засвідчували підтримку мистецтва.

Ключовий момент — трансформація приватної колекції в публічний музейний простір.

Список скорочень

ЛНГМ — Львівська національна галерея мистецтв імені Бориса Возницького.

ЛфБАН УРСР — Львівська філія Бібліотеки Академії наук УРСР

ТПКМ (TPSP) — Товариство прихильників красних мистецтв (Towarzystwo Przyjaciół Sztuk Pięknych).

ЦДІАЛ України — Центральний державний історичний архів України у Львові.

1. ЦДІАЛ України. Ф. 618. Оп. 2. Спр. 1033. Метричні книги парафії св. Андрія у Львові про народження за 1860—1861, одруження, смерть за 1861—1862 рр.
2. ЦДІАЛ України. Ф. 618. Оп. 2. Спр. 1955. Метричні книги м. Заліщики (з приналежними до парафії селами Блещанка, Голігради, Пилипче та ін.), повіт Заліщики 1849—1851.
3. Aftanazy R. *Dzieje na dawnych kresach Rzeczypospolitej*. Wyd. 2. przejr. i uzup. Wrocław: Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1995. Т. 7: Województwo Ossolickich, 1995. Т. 7: Województwo ruskie; Ziemia Halicka i Lwowska. 660 s.
4. *Sprawozdanie dyrekcji TPSP we Lwowie o czynnościach i stanie Towarzystwa za rok 1872/1873*. Lwów: Nakładem Tow.; Z drukarni K. Pillera, 1874. 24 s.
5. Грималюк Р. *Вітражі Львова*. Львів, 2004. 232 с.
6. Antoniewicz J. *Katalog wystawy stu dzieł Jacka Malczewskiego: Lwów kwiecień-maj 1903*. Lwów: Nakładem TPSP, 1903. 71 s.
7. Хавалко С.З. *Формування фондів та експозиційна діяльність Львівського історичного музею (кінець XIX — перша половина XX ст.): дис. ... д-ра філос.: 032 «Історія та археологія»*. Львів, 2025. 235 с. URL: https://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/06/diss_Khavalko.pdf (дата звернення: 06.02.2026).
8. Co zawierają zbiory Konstantego br. Brunickiego. *Dziennik Polski*. 1938. 21 lutego. № 51. S. 13.
9. Боцько І. *Антична міфологія у фондівній групі «Живопис» музею*. URL: <https://museum.lviv.ua/pro-muzei/publikatsii/779-antyczna-mifolohiia-u-fondovii-hrupi-zhyvopys-muzeiu> (дата звернення: 06.02.2026).
10. *Sport & Salon*. Wien. 1907. 9 November. № 45.
11. ЦДІАЛ України. Ф. 742. Оп. 1. Спр. 1232. Проектні плани чиншового будинку Бруницького по вул. Сенкевича та Маріяцькій площі у Львові. 1908.
12. *Zbiory Konstantego Barona Brunickiego we Lwowie*. URL: <https://museum.lviv.ua/pro-muzei/publikatsii/779-antyczna-mifolohiia-u-fondovii-hrupi-zhyvopys-muzeiu> (дата звернення 06.02.2026).
13. ЦДІАЛ України. Ф. 618. Оп. 2. Спр. 3269. Метрична книга (смерті) парафії св. Марії Магдалини у м. Львові. 1931—1943.
14. Максименко О. *Власницькі знаки приватних та інституційних книгозбірень у фонді наукової бібліотеки Львівської національної галереї мистецтв імені Б.Г. Возницького*. Львів, 2025. 184 с.
15. Chwalewik E. *Zbiory polskie: archiwa, biblioteki, gabinety, galerje, muzea i inne zbiory pamiątek przeszłości w ojczyźnie i na obczyźnie w porządku alfabetycznym według miejscowości ułożone*. Т. 1. Warszawa, 1926. 490 s.
16. Sprawozdanie «Archiwa, biblioteki, i muzea lwowskie» z 1940 r. Podał do druku Maciej Matwijów. URL: <https://lwow.home.pl/rocznik/archiwa.html> (дата звернення: 06.02.2026).
17. *Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника: переміщення і втрати фондів: збірник документів і матеріалів*. Т. 1. 1939—1945. Упоряд. Г. Сварник (керівник) та ін. Львів, 2010. 620 с.
18. Дзюбан Р. До історії формування ретроспективних фондів Львівської філії Бібліотеки АН УРСР (1940—1941): нове документальне джерело. *Записки Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника*. 2015. Вип. 7. С. 562—595.
19. Matwijów M. Walka o lwowskie dobra kultury w latach 1945—1948. Wrocław, 2012. 317 s.
20. Каспшак А., Скоропадава Г. *Європейське скло XVI — початку XIX ст. зі збірки Музею етнографії та художнього промислу Інституту народознавства НАНУ у Львові*. Warszawa, 2008. 264 с.

REFERENCES

- (1860—1862). *Central State Historical Archive of Ukraine in Lviv*. F. 618. Op. 2. File 1033. *Metrical books of St. Andrew's parish in Lviv: births 1860—1861, marriages and deaths 1861—1862* [in Ukrainian].
- (1849—1851). *Central State Historical Archive of Ukraine in Lviv*. F. 618. Op. 2. File 1955. *Metrical books of Zalishchyky (including villages Blyshchanka, Holihryady, Pylypche et al.), Zalishchyky district* [in Ukrainian].
- Aftanazy, R. (1995). *History of residences in the former borderlands of the Republic: Ruthenian Voivodeship, Halych and Lviv Lands* (Vol. 7). Ossolinski National Institute [in Polish].
- (1874). *Lviv Society of Friends of Fine Arts. Report of the TPSP directorate in Lviv on the activities and state of the Society for the year 1872/1873* [in Polish].
- Hrymaliuk, R. (2004). *Stained glass of Lviv*. Institute of Ethnology of the NAS of Ukraine [in Ukrainian].
- Antoniewicz, J. (1903). *Catalogue of the exhibition of one hundred works by Jacek Malczewski*. Lviv [in Polish].
- Khavalko, S.Z. (2025). *Formation of collections and exhibition activities of the Lviv Historical Museum (late 19th — first half of the 20th century)* (PhD dissertation). Retrieved from: https://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/06/diss_Khavalko.pdf (Last accessed: 06.02.2026) [in Ukrainian].
- (1938, February 21). What the collections of Baron Konstanty Brunicki contain. *The Polish Daily*, 51, 13 [in Polish].
- Botsko, I. (n. d.). *Ancient mythology in the «Painting» collection group of the museum*. Lviv: Historical Museum. Retrieved from: <https://museum.lviv.ua/pro-muzei/publikatsii/779-antyczna-mifolohiia-u-fondovii-hrupi-zhyvopys-muzeiu> (Last accessed: 06.02.2026) [in Ukrainian].
- (1907, November 9). *Sport & Salon*, 45 [in German].

- (1908). *Central State Historical Archive of Ukraine in Lviv*. F. 742. Op. 1. File 1232. *Design plans for the Brunicki tenement house on Sienkiewicza St. and Mariacka Sq. in Lviv* [in Ukrainian].
- Polona. (n. d.). *Collections of Baron Konstanty Brunicki in Lviv*. Retrieved from: <https://museum.lviv.ua/promuzei/publikatsii/779-antyczna-mifolohiia-u-fondovii-hrupi-zhyvopys-muzeiu> (Last accessed: 06.02.2026) [in Polish].
- (1931—1943). *Central State Historical Archive of Ukraine in Lviv*. F. 618. Op. 2. File 3269. *Metrical book (deaths) of St. Mary Magdalene parish in Lviv* [in Ukrainian].
- Maksymenko, O. (2025). *Ownership marks of private and institutional book collections in the scientific library of the B.H. Voznytskyi Lviv National Art Gallery*. Lviv National Art Gallery [in Ukrainian].
- Chwalewik, E. (1926). *Polish collections: Archives, libraries, cabinets, galleries, museums and other collections of past souvenirs arranged alphabetically by locality* (Vol. 1). J. Mortkowicz Publishing House [in Polish].
- Matwijow, M. (Ed.). (1940). *Report «Lviv archives, libraries and museums» from 1940*. Retrieved from: <https://lwow.home.pl/rocznik/archiwa.html> (Last accessed: 06.02.2026).
- Svarnyk, H. (Ed.). (2010). *Vasyl Stefanyk National Scientific Library of Ukraine in Lviv: displacement and loss of funds: collection of documents and materials: 1939—1945* (Vol. 1). Lviv [in Ukrainian].
- Dziuban, R. (2015). On the history of the formation of retrospective funds of the Lviv branch of the Academy of Sciences of the UkrSSR Library (1940—1941): a new documentary source. *Notes of the Vasyl Stefanyk National Scientific Library of Ukraine in Lviv*, 7, 562—595 [in Ukrainian].
- Matwijow, M. (2012). *The struggle for Lviv's cultural property in 1945—1948*. Wrocław University Press [in Polish].
- Kaspshak, A., & Skoropadova, H. (2008). *European glass of the 16th — early 19th centuries from the collection of the Museum of Ethnography and Art Crafts of the Institute of Ethnology of the NASU in Lviv* [in Ukrainian].

Received: 19.02.2026

Accepted: 15.03.2026

Published: 27.04.2026